

Warszawa, 18-08-2025 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Wojciech Brzozowski

IX.517.1044.2025.AP

Pan
Wojciech Konieczny
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Zdrowia
e-PUAP

Szanowny Panie Ministrze,

do wiadomości Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynęło niedawno pismo – udostępnione przez jego Autorkę również m.in. kierownictwu resortu zdrowia – w sprawie potrzeby określenia procedury składania pisemnych próśb, wniosków i skarg przez pacjentów Krajowego Ośrodka Zapobiegania Zachowaniom Dysocjalnym (KOZZD, Ośrodek), otrzymywania potwierdzenia ich złożenia oraz sprawnego rozpatrywania¹.

Zgodnie z art. 63 Konstytucji RP, każdy ma prawo składać petycje, wnioski i w interesie publicznym, własnym lub innej osoby za jej zgodą do organów władzy publicznej oraz do organizacji i instytucji społecznych w związku z wykonywanymi przez nie zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej. Tryb rozpatrywania

¹ Wystąpienie dr hab. Moniki Płatek, prof. UW z dnia 28 lipca 2025 r. do Dyrektora Krajowego Ośrodka Zapobiegania Zachowaniom Dysocjalnym (przesłane do wiadomości Rzecznika Praw Obywatelskich, Ministra Sprawiedliwości oraz Ministra Zdrowia).

petycji, wniosków i skarg określa ustawa. Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób² (dalej: ustawa z 2013 r.), znajdujące zastosowanie do pacjentów KOZZD, pacjent ma prawo do pomocy w ochronie swoich praw, w szczególności do kierowania ustnych i pisemnych skarg dotyczących naruszenia jego praw (pkt 1) oraz uzyskania informacji o rozstrzygnięciu zgłoszonej sprawy (pkt 2). Przepisy ustawy z 2013 r. nie określają jednak trybu składania i rozpatrywania skarg.

Prawo do skargi zostało przewidziane także w regulaminie pobytu w KOZZD, którego § 2 ust. 2 lit. f stanowi, że pacjent przebywający w Ośrodku ma prawo do składania pisemnych wniosków, skarg i odwołań do Kierownika KOZZD³. Jednak również w regulaminie nie zostały ustalone zasady procedowania złożonych wniosków, skarg i odwołań.

W nauce prawa konstytucyjnego sformułowano opinię, że regulaminy pobytu w KOZZD zostały wydane bez podstawy prawnej, co w świetle art. 7 Konstytucji RP czyni je niekonstytucyjnymi⁴. Ustawa z 2013 r. nie zawiera bowiem upoważnienia dyrektora KOZZD do wydawania regulaminów wewnętrznych. Przepisy ustawy z 2013 r. odnoszące się do składania przez pacjentów skarg wymagają zatem, idąc tym tropem, uzupełnienia odpowiednim przepisem upoważniającym do wydania aktu wykonawczego i następnie doprecyzowania na poziomie takiego aktu.

Ze sprawozdań z corocznych kontroli przeprowadzanych w Ośrodku przez sędzię wizytatora Sądu Rejonowego w Gostyninie⁵ oraz sędzię wizytatora Sądu

² Dz. U. z 2022 r. poz. 1689.

³ Tożsamy przepis znajduje się w regulaminie pobytu w KOZZD w Oddziale Zamiejscowym w Czersku.

⁴ Zob. R. Piotrowski, Opinia o zgodności z Konstytucją RP Wewnętrznego regulaminu organizacyjno-porządkowego pobytu pacjenta w Krajowym Ośrodku Zapobiegania Zachowaniom Dysocjalnym w Gostyninie z dnia 17 września 2018 r. [w:] E. Dawidziuk, J. Nowakowska (red.), Izolacja sprawców przestępstw uznanych za niebezpiecznych dla społeczeństwa, Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich, Warszawa 2020, s. 133–134.

⁵ W przypadku kontroli przeprowadzanych w KOZZD w Gostyninie.

Rejonowego w Chojnicach⁶ wynika, że pacjenci licznie korzystają zarówno z możliwości złożenia skargi, prośby lub wniosku do dyrektora Ośrodka, jak i z możliwości złożenia skargi do Sądu Okręgowego w Płocku na sposób rozpoznania swojej sprawy przez kierownika KOZZD⁷. Niezbędna jest jednakże jasna procedura, określająca m.in.: do kogo składa się skargę; ile dni organ ma na odpowiedź; jaką ona przybiera postać i czy wymaga uzasadnienia; które decyzje dyrektora Ośrodka podlegają zaskarżeniu do sądu. Pragnę zauważyć, że w przypadku pacjentów tej placówki prawo do skargi ma szczególne znaczenie, gdyż dzięki czytelnemu i opartemu na jasnych zasadach mechanizmowi skargowemu trudne emocje pacjentów mogą znaleźć choćby częściowe ujęcie, obniżając ryzyko nieporozumień i sytuacji konfliktowych.

Mając powyższe na uwadze, zwracam się do Pana Ministra z prośbą o uwzględnienie powyższych postulatów w pracach legislacyjnych zmierzających do nowelizacji ustawy z 2013 r. Jak wskazała Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Maria Ejchart, to Ministerstwo Zdrowia „jest gospodarzem trwających prac”⁸, toteż uprzejmie proszę o powiadomienie Rzecznika Praw Obywatelskich o stanowisku resortu w ww. zakresie oraz wskazanie, na jakim etapie obecnie znajdują się prace legislacyjne dotyczące wspomnianej ustawy.

Z poważaniem

Wojciech Brzozowski

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/

⁶ W przypadku kontroli przeprowadzanych w Oddziale Zamiejscowym KOZZD w Czersku.

⁷ Stosownie do art. 30 ustawy z 2013 r. w sprawach, o których mowa w art. 28 ust. 2 i 3 i art. 29 ust. 2 ustawy, przysługuje zażalenie do sądu.

⁸ Pismo z dnia 5 sierpnia 2025 r., l.dz. DWOiP-III.070.17.2025.